כ: האשה נקנית פרק ראשון קידושין

גאולתו גאולתו גמר. גרמא לר"ת דלגו ג"ם גמורה היא אלא גלוי מילתא בעלמא הוא[א] דלו ג"ם גמורה היא ג"כ מאי קאמר אי דלמא לקולא אמרינן לחומרא לא אמרינן הא דאמרינן הא כיון דהוי ג"ם כין לקולא כין לחומרא אית לן למילף דאין ג"ם לחמלה[ב] וכן משמע לקמיה גבי מתי ערי חומה[ג] קאמר היכא דגלי גלי והיכא דלא גלי לא גלי ואי ג"ם היא אפילו היכא דלא גלי נמי:

איתיביה. פי' מסיפא דקתני מוכר בית בכתי ערי חומה יוכיח שאינו לוה וגואל וגואל לחצאין ואם תאמר מאי פריך לרבי שמעון[ד] דילמא הך ברייתא אתיא כווותיה דרבי שמעון והא דקאמר לעיל גבי בתי ערי חומה שלוה וגואל וגואל לחצאין היינו בתר דרבי לן קרא במקדים אם גאל יגאל אבל הך

זה הנמכר לעבודת כוכבים עצמה אמר ליה התם הא אהדריה קרא [ו]דתני דבי רבי ישמעאל הואיל והלך זה ונעשה כומר לעבודת כוכבים אימא לידחי אבן אחר הנופל תלמוד לומר [ז]אחרי נמכר גאולה תהיה לו אחד מאחיו יגאלנו ואימא גאולה תהיה לו כי היכי דלא ליטמע בין העובדי כוכבים הא לענין פדיון נחמיר עליה מדרבי יוסי ברבי חנינא אמר רב נחמן [ח]בר יצחק תרי קראי כתיבי כתיב [1]אם עוד רבות בשנים וכתיב [2]ואם מעט נשאר בשנים וכי יש שנים מרובות ויש שנים מועטות אלא נתרבה כספו מכסף מקנתו נתמעט כספו כפי שניו ואימא הכי [ט]קאמר היכא דעבד תרי ופש ליה ד' ניתיב ליה ד' מכסף מקנתו עבד ד' ופשו ליה תרתי ניתיב תרתי כפי שניו א"כ נכתוב קרא אם עוד רבות שנים אם מעט נשאר שנים מאי בשנים נתרבה כספו בשנים מכסף מקנתו נתמעט כספו בשנים כפי שניו אמר רב יוסף דרשינהו רב נחמן [י](בר יצחק) להני קראי כסיני (סימן עבד בית חצאי' בית עבד קרובים) בעא מיניה רב הונא בר חיננא מרב ששת עבד עברי הנמכר לעובד כוכבים נגאל לחצאין או אינו נגאל לחצאין גאולתו [יא]גאולתו משדה אחוזה גמר מה שדה אחוזה [יב]אינו נגאל [יג]לחצאין אף האי נמי אינו נגאל לחצאין או דילמא לקולא אמרינן לחומרא לא אמרינן א"ל לאו אמרת התם [יד]נמכר כולו ולא חציו ה"נ נגאל כולו ולא חציו אמר אביי אם תימצי לומר [טו]נגאל לחצאין [טז]משכחת לה לקולא ולחומרא לקולא זבניה במאה יהב ליה חמשין פלגא דדמי ואשבח וקם על מאתן אי אמרת נגאל לחצאין יהיב ליה מאה ונפיק ואי אמרת אין נגאל לחצאין יהיב ליה מאה וחמשין ונפיק והאמרת נתרבה כספו מכסף מקנתו כגון דאוקיר וזל ואוקיר משכחת לה לחומרא זבניה במאתן יהיב[יז] מאה פלגי דדמי ואיכסף וקם על מאה אי אמרת נגאל לחצאין יהיב ליה חמשין ונפיק ואי אמרת אין נגאל לחצאין הנך מאה פקדון נינהו גביה יהיב להו ניהליה ונפיק בעא מיניה רב הונא בר חיננא מרב ששת המוכר בית בבתי ערי חומה נגאל לחצאין או אינו נגאל לחצאין גאולתו משדה אחוזה גמר מה שדה אחוזה אינה נגאלת לחצאין אף האי נמי אינו נגאל לחצאין או דילמא היכא דגלי גלי היכא דלא גלי לא גלי א"ל ממדרשו של ר"ש נשמע שלוה וגואל וגואל לחצאין דתניא [יח]אם גאל יגאל [יט]המלמד שלוה וגואל וגואל לחצאין אמר ר"ש מה טעם לפי שמצינו במוכר שדה אחוזה שיפה כחו שאם הגיע יובל ולא נגאלה [כ]חוזרת לבעליה ביובל הורע כחו [כא]שאינו לוה וגואל וגואל לחצאין מקדיש שהורע כחו שאם הגיע יובל ולא נגאלה [כב]יוצאה לכהנים ביובל יפה כחו שלוה וגואל וגואל לחצאין האי מוכר בית בבתי ערי חומה נמי הואיל והורע כחו [כג]שאם מלאה לו שנה תמימה ולא נגאלה נחלט יפה כחו שלוה וגואל וגואל לחצאין איתיביה אם גאל יגאל מלמד שלוה וגואל וגואל לחצאין שיכולין[כד] והלא דין הוא ומה מוכר שדה אחוזה שיפה כחו שאם הגיע יובל ולא נגאלה חוזרת לבעליה ביובל הורע כחו שאין לוה וגואל וגואל לחצאין מקדיש שהורע כחו שאם הגיע יובל ולא נגאלה יוצאה לכהנים ביובל אינו דין שהורע כחו שאין לוה וגואל וגואל לחצאין מה למוכר שדה אחוזה שכן הורע כחו[כה] ליגאל מיד תאמר במקדיש שיפה כחו ליגאל מיד מוכר בית בבתי ערי חומה יוכיח שיפה כחו ליגאל מיד ואין לוה וגואל וגואל לחצאין לא קשיא הא

לחצאין אבל מקדיש לפי שהורע כחו להפסיד נחלטו ביובל כדכתיב (ויקרא כז) והיה השדה בצאתו ביובל קדש וגו' ומתחלק לכהנים ייפה הכתוב כחו בתחלת פדיונו לגאול ולגאול לחצאין ומהכא אית לן למיגמר נמי מוכר בית בבתי ערי חומה דלוה וגואל וגואל לחצאין שהרי הורע כחו ליחלט בסוף שנה ולא יצא ביובל: **איתיביה.** דקתני סיפא מוכר בית בבתי ערי חומה יוכיח שאין לוה וגואל וכו': **מוכר שדה אחוזה הורע כחו ליגאל מיד.** עד שתהא שתי שנים ביד הלוקח כדכתיב (שם כה) במספר שני תבואות ימכר לך אין מכירה פחותה משתי שנים מעת לעת[כו] ואח"כ גואל בגרעון כסף כדכתיב (שם) לפי רוב השנים וחשב את שני ממכרו וגו' כמה שנים הם משלקחה עד היובל שהיה עתיד להחזיר לבעלים עשרים שנה ודמיה עשרים מנה הרי שקניית תבואות כל שנה במנה וכן יגרע לכל שנה שאכלה[כז] לפי גאולתו:

הא

עין משפט נר מצוה

רנ א מיי' פי"ח מהל' שמיטה ויובל הל' יא:
רד ב מיי' פי"ב מהל' עבדים הלכה ז:
רה ג מיי' שם הלכה י:
רו ד מיי' פי"ט מהל' ערכין הלכה כ סמג עשין קנד:
רז ה מיי' פי"ח מהל' שמיטה הלכה טו:
רח ו מיי' שם הלכה ח:
רט ז מיי' פי"ד מהלכות ערכין הלכה ט ו(טו):
ריי ח מיי' פי"ב מהל' שמיטה הלכה ד:

מוסף רש"י

זה הנמכר לעבודת כוכבים עצמה. שהיה נעשה משרת לעבודת כוכבים לחוטב עצים ולשאוב מים (ערכין לי: וכ"ה בב"ק קיג. ובי"מ עא.). לחיות לה שמש ולא לאלהות (ויקרא כו מז). אמר ליה. תני לההוא מרבנן, התם הא אהדריה קרא. שיהו מרחמין עליו (ערכין שם). לידחי אבן. לומר שלא יגאל לעולם (שם). נחמיר עליה. שאם נמכר נמנה והבניה יתבנו במתאים, או אם נמכר במתאים והמכסף יתבנו במתאים כדמתיב מכסף מקנתו (שם). וכי יש שנים מרובות. שתהא שנה יתירה מתבניתה. דקאמר קרא אם עוד רבות בשנים, או שנה פחותה מתבניתה (שם). אלא נתרבה כספו. הכי קאמר קרא אם יש ריבוי בכספו בשנים שהוא עומד בהן, כלומר מה שהשתיו יש גאולתו מכסף מקנתו, דאין מחשב אלא כמה שנמכר, ואם מעט נשתנו דמיו בשנים שהוא עומד בהן, כגון שהכסף, כפי שניו יש לו גאולתו (שם). ואימא הכי קאמר. קרא, היכא דפלג ליה תרתי שני ופשו תרנני על יובל ליתיב ליה כמה שמגיע לתרגע שנים מכסף מקנתו לפי חשבון שקנאו (שם). כפי שניו. לפי שנים שהיה עדיין מייב לעובדו ולאו בהכסף והבניה משתני קרא (שם). בבתי ערי חומה. היא נתון עיר המוקפת חומה מימות יהושע בן נון (ויקרא כה כט). מלמד שלוה. מאחר, וגואל. ואם יגלה יגאל לחצאין (שם).

מסורת הש"ס

ו) ערכין ל: [ע"ש טוגיא זו כאחה שיטרוסו], ב) [לגירסת רש"ל לקמן בסמוך דמיתקן כר יעקב ג"כ עם הכא מוכרח לחמיקן], ג) [בכתי"י טיפס: דחמנא], ד) רש"ל מ"ו, ה) [ערכין ל ע"ל], ו) [לעל יח.], ז) [בכתי"י טיפס: ליה], ח) ערכין ל:, ט) [עי' תוס' חולין כב ע"ל ד"ה שיטו], י) [בכתי"י טיפס: שאיט יכול], כ) [ויקרא כה, מ], כא) [ערכין ל ע"ב], כב) [ויקרא כה, נא], כג) [בדפוי"ר: כרשומיה, וכן בכמוקן], כד) [בדפוי"ר: כשהכסף], כה) [שם, נב], כו) [שם, נ], כז) [ערכין ל ע"ב], כח) [בדפוי"ר: ומשמע, וכל"ל, ורש"ש], כט) [בדפוי"ר: לחזר שלא תפקע אחוזה מיוכיח מיוכיח ולפי סיפה וכו'], ל) [ערכין כט ע"ב], לא) [כריתות כב ע"ב], לב) [נדל"ל דקאמר], לג) [בדפוי"ר: לר"ש. ונדל"ל לרב שמא].

תורה אור השלם

1. אחרי נמכר גאלה תהיה לו אחד מאחיו יגאלנו:
ויקרא כה מח
2. אם עוד רבות בשנים לפיהן ישיב גאלתו מכסף מקנתו:
ויקרא כה נא
3. ואם מעט נשאר בשנים עד שנת היבל וחשב לו כפי שניו ישיב את גאלתו:
ויקרא כה נב
4. וארש כי לא יהיה לו גאל והשיגה ידו ומצא כדי גאלתו:
ויקרא כה כו
5. ואם גאל יגאל את השדה המקדיש אתו ויסף חמשית כסף ערכך עליו והקם לו:
ויקרא כז יט

גליון הש"ם

גמ' מלבד שליה וגואל וגואל לחצאי'. עיין ב"ב דף קג ע"א תד"ה ואמאי וערכין דף לא ע"א תד"ה תני חלא:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מוכר וכו' שאכלה לפני גאולתו:

מוסף תוספות

א. דעבדינן האי גאולתא כי האי. תוס' הרא"ש.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com